

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 21-22 lutego 2011 roku
na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego
dotyczącej oceny jakości kształcenia
na kierunku muzykologia
na poziomie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego
i stacjonarnych drugiego stopnia

Informacje wstępne

1. Skład Zespołu Oceniającego

Wizytację przeprowadził zespół oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. Wojciech Bałus – przewodniczący, członek PKA
- ks. prof. dr hab. Robert Bernagiewicz – ekspert PKA
- prof. dr hab. Remigiusz Pośpiech – ekspert PKA
- mgr Izabela Kwiatkowska-Sujka – ekspert PKA
- Marcin Gołębiowski – przedstawiciel PSRP, ekspert studencki PKA.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu

Wizytacja PKA trwała dwa dni. Poprzedziło ją wieczorne spotkanie, na którym członkowie zespołu wymienili uwagi, jakie nasunęły się w trakcie lektury Raportu samooceny. Ustalono także główne zadania, które należało wykonać w trakcie wizytacji. Pierwszego dnia odbyło się spotkanie z władzami rektorskimi, a następnie z Dziekanem Wydziału Historycznego. Po uzgodnieniu harmonogramu wizytacji, zespół przystąpił do pracy – lektury prac dyplomowych i zaliczeniowych, hospitacji zajęć, zapoznania się z warunkami lokalowymi, zbiorami bibliotecznymi. W dniu 21 lutego odbyły się spotkania z pracownikami i studentami. Wizytację zakończono spotkaniem z władzami uczelni, w trakcie którego powiadomiono Prorektora Uniwersytetu Warszawskiego prof. dr hab. Włodzimierza Lengauera i władze Wydziału o zaobserwowanych pozytywnych i negatywnych zjawiskach w wizytowanej jednostce. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także hospitacji zajęć, wizytacji bazy dydaktycznej oraz rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jej pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów

Uniwersytet Warszawski jest państwową szkołą wyższą działającą na podstawie Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Misją Uniwersytetu Warszawskiego jest prowadzenie badań naukowych i nauczania na poziomie światowym oraz dalsze doskonalenie wiedzy i jej praktycznych zastosowań społecznych. Misję tę Uniwersytet realizuje poprzez jedność badań naukowych i nauczania, zapewnianie społeczeństwu dostępu do wiedzy, kształtowanie osobowości, tolerancji i postaw obywatelskich studentów oraz dążenie do syntezy wartości uniwersalnych i lokalnych. Misja ta jest z powodzeniem realizowana – również na ocenianym kierunku – o czym świadczy liczba i charakter publikacji naukowych oraz obecność pracowników i studentów w życiu publicznym kraju. UW należy do najpoważniejszych uczelni w kraju.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa

Zgodnie z § 26 statutu: organami kolegialnymi Uniwersytetu są senat, rady wydziałów oraz rady innych podstawowych jednostek organizacyjnych określonych przez Senat Uniwersytetu, natomiast jednoosobowymi: rektor, dziekani i kierownicy innych podstawowych jednostek organizacyjnych określonych przez Senat Uczelni.

Senat Uczelni działa w składzie, który jest zgodny z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym oraz statutem Uczelni. Obszar rozpatrywanych spraw na posiedzeniach Senatu pozostaje w zakresie jego statutowych oraz ustawowych kompetencji. Na podstawie przedłożonej do analizy dokumentacji stwierdzono, iż Senat wywiązał się z obowiązków wynikających z następujących przepisów ustawy:

- 1) art. 130 ust. 2 - określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych, wyrażone *Uchwałą nr 65 z dnia 15.03.2006 r.*

- 2) art. 169 ust. 2 – ustalił warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach (uchwała nr 95 z dnia 20 maja 2009 r.), a także podał uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przekazał ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Dokumentacja będąca odzwierciedleniem pracy Senatu udostępniona jest na stronie internetowej Uczelni. Z posiedzeń Senatu sporządzane są protokoły obrad do których zwyczajowo dołącza się listy obecności oraz podjęte uchwały.

Rektor, zgodnie z przepisami art. 72 ust. 1 ustawy, jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Stwierdzono, iż Rektor dopełnił obowiązku nałożonego przez art. 35 ust. 1 ustawy, tj. przekazał ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego roczne sprawozdanie z działalności uczelni wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej na prowadzonych kierunkach studiów. *Sprawozdanie z działalności uczelni za rok akademicki 2009/2010*, zatwierdzone zostało *Uchwałą Senatu UW*.

Zgodnie z art. 67 ust. 4 ustawy udział przedstawicieli studentów i doktorantów w **Radzie Wydziału** nie może być mniejszy niż 20 %. Postanowienia niniejszego artykułu nie są przestrzegane w odniesieniu do Rady Wydziału Historycznego, gdzie udział przedstawicieli obu grup wynosi jedynie 17,2%.

Dziekan Wydziału Historycznego jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, tj. zgodnie z wymaganiami art. 76 ust. 2 ustawy. Regulamin Studiów

Obowiązujący w Uczelni **Regulamin studiów** jest zgodny z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Regulamin został wprowadzony z poszanowaniem zasady zawartej w art. 161 ust. 2 ustawy, co potwierdzone jest odpowiednią uchwałą Samorządu Studentów Uniwersytetu Warszawskiego. Dodatkowo na Wydziale obowiązują, wprowadzone uchwałą Rady Wydziału, Szczegółowe Zasady Studiowania na Wydziale Historycznym, które określają zasady organizacji i tok studiów w zakresie nieuregulowanym w Regulaminie Studiów.

Regulamin Pomocy Materialnej. W Uczelni obowiązuje *Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego*. Regulamin w sposób jasny precyzuje zasady ubiegania się o przyznanie świadczeń pomocy materialnej. Jedyne wątpliwości budzą postanowienia dotyczące warunków ubiegania się o stypendium sportowe. Powyższe wątpliwości zostały omówione w Załączniku nr 2.

Umowa uczelnia–student. Uniwersytet każdorazowo podpisuje z nowo przyjętym studentem umowę określającą warunki odpłatności za studia, co spełnia obowiązek ustawowy z art. 160 ust. 3. Regulacje umowy określają w sposób jasny obowiązki stron, rodzaje i wysokość opłat. Postanowienia umowy gwarantują studentowi prawo odstąpienia od umowy w każdym czasie. Umowa nie zawiera również postanowień uznanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za klauzule niedozwolone w umowach cywilnoprawnych. Wątpliwości dotyczące zwrotu opłat zostały omówione w Załączniku nr 2.

Wysokość opłat wnoszonych przez studentów za wydawanie dokumentów została ustalona przez Rektora i jest zgodna z wymaganiami § 20 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634, z późn. zm.).

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych* i dydaktycznych

Struktura Wydziału Historycznego UW jest właściwa w stosunku do prowadzonej dydaktyki i badań naukowych. Instytuty i katedry swym profilem odpowiadają poszczególnym typom prowadzonych studiów i kierunkom działalności badawczej. Prowadzone przez Wydział studia muzykologiczne usytuowane zostały w Katedrze Muzykologii, odpowiadającej swym profilem wykładanej dyscyplinie.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.)Tabela nr 1. (stan na dzień 30.11.2010)

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	32 113	1675	1972	106
Studia niestacjonarne	21 544	1560	587	29
Razem	53 657	3235	2559	135

* użyte określenia: zadania naukowe, badania naukowe, dorobek naukowy, stopnie i tytuły naukowe oznaczają odpowiednio zadania artystyczne, twórczość artystyczną, dorobek artystyczny oraz stopnie i tytuły w zakresie sztuki.

Uczelnia z dużym naddatkiem spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

3. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich

Wydział Historyczny prowadzi kształcenie na następujących kierunkach studiów:

- archeologia /I i II st. oraz jednolite magisterskie 23.04.2009 pozytywna ocena PKA/,
- etnologia /I i II stopnia 06.10.2008 pozytywna ocena PKA/,
- historia /I st. oraz jednolite magisterskie 13.03.2008 pozytywna ocena PKA/,
- historia sztuki /jednolite magisterskie 16.02.2006 pozytywna ocena PKA/,
- informacja naukowa i bibliotekoznawstwo /I i II stopnia 26.04.2007 pozytywna ocena PKA/,
- muzykologia /I i II st. oraz jednolite magisterskie 16.02.2006 pozytywna ocena PKA/. Od czasów poprzedniej wizytacji nie uległy zmiany warunki lokalowe; inne postulaty zostały uwzględnione

Wydział Historyczny posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie: archeologii, bibliologii, etnologii, historii, historii sztuki, nauki o sztuce, oraz stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie: archeologii, bibliologii, etnologii, historii, historii sztuki, nauki o sztuce. Na Wydziale prowadzone jest kształcenie na studiach trzeciego stopnia.

Liczba studentów ocenianego kierunku studiów

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	35	35	70
	II	27	23	50
	III	12	10	22
II stopnia	I	31	-	31
	II	26	-	26
Razem		131	68	199

Na kierunku muzykologia kształci się 199 studentów, w tym ok. 66% na studiach stacjonarnych. Obserwując liczbę studentów na poszczególnych latach studiów, można zauważyć, iż udział osób studiujących wyraźnie wzrasta. Dotyczy to zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych.

Uniwersytet Warszawski spełnia wymagane przepisami prawa warunki do prowadzenia studiów. Struktura, misja i strategia Uniwersytetu Warszawskiego i Wydziału Historycznego są prawidłowe, podobnie jak liczba studentów. Uzupełnić należy skład Rady Wydziału o przedstawicieli studentów i doktorantów.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie

Absolwent studiów muzykologicznych I stopnia UW powinien posiadać wiedzę z zakresu muzykologii systematycznej i historycznej, biegle znać teorię muzyki oraz sprawnie posługiwać się metodami analizy muzycznej, jak również powinien posiadać umiejętność analizy i interpretacji zjawisk historycznych w kontekście społecznym i kulturowym. Zakres wiedzy akademickiej na licencjackich studiach muzykologicznych umożliwia podjęcie magisterskich studiów muzykologicznych oraz studiów magisterskich na innych wydziałach UW a także w innych uczelniach. Absolwent studiów muzykologicznych drugiego stopnia jest przygotowany do pracy w instytucjach zajmujących się upowszechnianiem kultury muzycznej i organizacją życia muzycznego. Ukończenie specjalności nauczycielskiej daje uprawnienia do nauczania przedmiotów muzycznych w szkołach. Absolwenci studiów drugiego stopnia na kierunku muzykologia mają możliwość podjęcia prac badawczych i kontynuacji edukacji na studiach doktoranckich. Sylwetka absolwenta w obu przypadkach akcentuje szeroko pojętą wiedzę w zakresie muzykologii historycznej i systematycznej. Uwypukla poszczególne jej elementy: psychologię i socjologię muzyki, estetykę muzyki, teorię muzyki, antropologię muzyki, historię muzyki poszczególnych epok od starożytności do współczesności, kultury muzyczne świata. Mówi też o wiedzy dotyczącej funkcjonowania rynku fonograficznego. Wskazuje na konkretne umiejętności: posługiwanie się metodami analizy muzycznej, umiejętność interpretacji zjawisk muzycznych w kontekście społecznym i kulturowym, umiejętność posługiwania się językiem obcym (poziom B2) z uwzględnieniem

fachowej terminologii muzykologicznej w tymże języku. Należy zatem stwierdzić właściwe sprofilowanie sylwetki absolwenta, zgodne z wytycznymi zawartymi w standardzie.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia

Rekrutacja na pierwszy rok studiów, w roku akademickim 2010/2011 została przeprowadzona na podstawie Uchwały Senatu nr 95 Senatu z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie ogólnych warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia na Uniwersytecie Warszawskim w roku akademickim 2010/2011, zgodnie z postanowieniami art. 169 Ustawy. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzi Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna powołana przez Dziekana. Postępowania kwalifikacyjne nadzoruje Uczelniana Komisja Rekrutacyjna powołana przez Rektora Uniwersytetu Warszawskiego. W kwalifikacji na studia I stopnia obowiązuje ranking wybranych ocen uzyskanych na świadectwie maturalnym, przy czym przyjęto, iż przedmiotem obowiązkowym do wyboru na maturze powinna być historia muzyki (w przypadku matury międzynarodowej przedmiot z grupy „sztuka”). Warunku tego nie ma natomiast na studiach licencjackich niestacjonarnych, gdzie w przypadku większej liczby kandydatów decyduje egzamin z języka polskiego. Kandydatów z maturą zagraniczną (w tym cudzoziemców) obowiązuje natomiast rozmowa kwalifikacyjna w języku polskim z zakresu historii muzyki powszechnej, życia muzycznego oraz wiedzy ogólnie humanistycznej. Rozmowa kwalifikacyjna obowiązuje również kandydatów na uzupełniające studia magisterskie, którzy muszą posiadać jedynie dyplom licencjata, magistra, inżyniera lub równorzędny uzyskany na dowolnym kierunku studiów. Z rozmowy kwalifikacyjnej zwolnieni są kandydaci z tytułem licencjata muzykologii, którzy uzyskali średnią ocen przynajmniej 4,0, zaś z pracy licencjackiej ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Rekrutacja prowadzona jest prawidłowo.

1.3 Ocena realizacji programu studiów

Na ocenianym kierunku realizowany jest pełny zakres studiów muzykologicznych, obejmujący kształcenie w zakresie muzykologii historycznej, systematycznej i etnomuzykologii. Wszystkie zajęcia prowadzone są we właściwym wymiarze, gwarantującym realizację programu. Jednocześnie wprowadza się nowe przedmioty, które nie są prowadzone we wszystkich ośrodkach muzykologicznych w Polsce. Dotyczą one muzyki popularnej, jazzowej, filmowej itd. Zainicjowano też – na wzór muzykologii w Europie Zachodniej i Stanach Zjednoczonych – zajęcia praktyczne (Collegium Musicum oraz unikatowa w skali

kraju Warszawska Grupa Gamelanowa – od roku 2006 IM UW posiada tzw. Gamelan Jawajski, niezwykle cenny zbiór regionalnych instrumentów muzycznych), bardzo wysoko oceniane przez studentów. Warto podkreślić indywidualizację procesu kształcenia studentów, związaną z niewielką liczbą studentów przypadających na jednego nauczyciela akademickiego. Przy wyborze tematów prac licencjackich i magisterskich uwzględniane są zainteresowania studentów. Ponadto plan studiów ułożony jest w ten sposób, że student ma możliwość modyfikowania go w znacznym stopniu (40% zajęć do wyboru na studiach I stopnia i 60% na studiach II stopnia). W programie studiów nie ma specjalnej oferty dla osób niepełnosprawnych, choć w planach rozwojowych bazy materialnej Instytutu bierze się pod uwagę umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych. W chwili obecnej, wobec trudności technicznych i lokalowych Instytutu, do zajęć dydaktycznych z osobami niepełnosprawnymi wykorzystywany jest gabinet dyrektorski znajdujący się na parterze.

1.4 Ocena systemu ECTS

Poszczególne lata studiów obciążone zostały porównywalną i właściwą liczbą godzin, nie ma znaczących różnic pomiędzy kolejnymi semestrami. Punktacja ECTS przypisana została prawidłowo do poszczególnych typów zajęć z uwzględnieniem wkładu pracy studenta do uzyskania zaliczenia. Liczby punktów przewidziane dla każdego roku są właściwe, a suma punktów w ramach poszczególnych lat i stopni studiów odpowiada wymaganiom standardów nauczania. Punktacja ECTS jest podstawą do zaliczenia poszczególnych lat studiów, stanowi też podstawę przy rozliczaniu studentów wyjeżdżających na wymiany w ramach programów SOCRATES i MOST.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej

Na wizytowanym kierunku studenci mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji związanych z tokiem studiów, a także materiałów niezbędnych w procesie dydaktycznym. Na stronie internetowej Instytutu Muzykologii zamieszczane są plany studiów oraz informacje o godzinach konsultacji pracowników naukowych Instytutu. Dodatkowo na stronie internetowej podane są dane kontaktowe do większości nauczycieli akademickich, przez co studenci mają możliwość utrzymywania stałego kontaktu z dydaktykami. Ponadto na stronie internetowej zamieszczane są bieżące informacje o odwołanych zajęciach, konsultacjach czy organizowanych konferencjach naukowych. Studenci mogą zapoznać się również z publikacjami naukowymi wydawanymi przez Instytut Muzykologii („Przegląd Muzykologiczny” i „Musicology Today”). Studenci sugerowali, iż dobrym rozwiązaniem

byłoby informowanie studentów o ważnych i wartych zobaczenia wydarzeniach muzycznych. Zdaniem studentów, Instytut na podstawie umów o współpracy powinien organizować grupowe wyjścia do filharmonii, teatrów muzycznych czy innych instytucji kulturalnych. Oferta taka skierowana byłaby głównie do studentów studiów muzykologicznych pierwszego stopnia. Według opinii studentów, dzięki takim inicjatywom, studenci wizytowanego kierunku mają szansę rozwijać swoje zainteresowania i wiedzę z zakresu nauk muzykologicznych. Studenci bardzo dobrze oceniają funkcjonowanie Sekretariatu Instytutu Muzykologii, poprzez który studenci składają podania w indywidualnych sprawach studenckich. Studenci pozytywnie oceniają również funkcjonowanie Dziekanatu odpowiedzialnego za kompleksową obsługę studentów w sprawach wynikających z procesu dydaktycznego. Każdy student wizytowanego kierunku posiada również indywidualne konto w systemie USOS, przez które dokonuje zapisów na zajęcia dydaktyczne. W obrębie Instytutu funkcjonuje biblioteka. Stan zbiorów w bibliotece studenci oceniają bardzo pozytywnie. Liczba dostępnych, znajdujących się w bibliotece stanowisk komputerowych jest wystarczająca. Studenci w ramach wizytowanego kierunku mają możliwość odbywania części zajęć z przedmiotu Historia filozofii, wykorzystując komunikację za pośrednictwem Internetu.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Studenci podlegają ocenie semestralnej na podstawie nabytych kwalifikacji i wiedzy poprzez zaliczenia i egzaminy. Zespół otrzymał do wglądu prace zaliczeniowe i seminaryjne (**załącznik 3a**). Stosowana jest skala ocen szczegółowych (od 2,0 do 5,0) oraz uogólnionych (zaliczenie), przy czym skala uogólniona nie jest stosowana w odniesieniu do egzaminów. Ocena uwzględnia pracę studenta w trakcie zajęć. Prowadzący dają ambitne tematy seminaryjne. Prace zaliczeniowe wykazują duży wkład samodzielnej pracy studentów, są przygotowywane rzetelnie, z wykorzystaniem literatury fachowej. Oceny końcowe powiązane są z przygotowywaniem prac dyplomowych i egzaminami dyplomowymi. System weryfikacji odpowiada więc w pełni wymaganiom przyjmowanym w polskich szkołach wyższych.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu

Zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych I stopnia na I roku odsiew wynosi około 30%. Wynika to z jednej strony z niezdecydowania studentów rozpoczynających studia na dwóch kierunkach odnośnie ostatecznego wyboru jednego z nich, z drugiej zaś z zasad

rekrutacji, których podstawą jest konkurs świadectw, co umożliwia dostanie się na studia także tym kandydatom, którzy nie sprawdzają się, bądź nie odnajdują na studiach muzykologicznych. Wysoki odsiew w drugim roku studiów II stopnia (ponad połowa przyjętych) spowodowany jest problemami związanymi z terminowym ukończeniem pracy magisterskiej.

2.3. Ocena zasad dyplomowania i prac dyplomowych

Zespół wizytujący zapoznał się także z dokumentacją egzaminów dyplomowych (licencjackich i magisterskich) oraz z losowo wybranymi pracami licencjackimi i magisterskimi. Tematy prac dyplomowych są zatwierdzane przez radę Instytutu Muzykologii, ona też określa regulamin przeprowadzania egzaminów dyplomowych. Prace licencjackie dotyczą najczęściej wybranego wąskiego zagadnienia, które omawiane jest jednak w sposób wyczerpujący – prace liczą ok. 40-60 stron. Pisane są zasadniczo pod kierunkiem adiunktów ze stopniem doktora, którzy są także recenzentami. Wydaje się, że przy przyjęciu takiego założenia przewodniczącym egzaminu licencjackiego powinien być samodzielny pracownik naukowy (w analizowanych przypadkach tak nie było). Prace magisterskie, o wiele bardziej rozbudowane (liczą ok. 200 stron wraz z aneksami), pisane są pod kierunkiem samodzielnych pracowników naukowych, którzy także wyznaczani są jako recenzenci i przewodniczą komisji egzaminacyjnej. Na wyróżnienie zasługuje ciekawa i różnorodna tematyka analizowanych prac, jak również nowość ujęcia tematu. Podkreślić należy także znaczną samodzielność i dojrzałość autorów prac. Ich pozytywna ocena, w szczególności zgodna z zawartymi w protokołach ocenami recenzentów (najczęściej także pokrywa się ze średnią oceną studiów), dotyczy zarówno strony merytorycznej, jak i metodologicznej. Warto także podkreślić, iż najlepsze prace magisterskie publikowane są m.in. w redagowanym przez pracowników Instytutu „Przeglądzie Muzykologicznym”. Recenzenci prac dobierani są zgodnie z kierunkiem zainteresowań naukowo-badawczych. Recenzje, pisane na gotowych formularzach, często są ogólnikowe i ograniczają się do krótkich, zdawkowych odpowiedzi na pytania (poprawne, prawidłowe, nie budzące zastrzeżeń, itp.), co nie gwarantuje pełnego uzasadnienia analizowanej pracy.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem

Celem studiów muzykologicznych na UW jest wykształcenie specjalistów przygotowanych do pracy w instytucjach zajmujących się upowszechnianiem kultury muzycznej i organizacją

życia muzycznego. Absolwenci kończący specjalność nauczycielską przygotowani są do nauczania przedmiotów teoretycznych w szkołach muzycznych. Cele te w pełni są zgodne ze standardami nauczania i realizowanym programem.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych

Metody dydaktyczne stosowane w przebiegu studiów muzykologicznych I i II stopnia są typowe dla tego typu studiów. Historia muzyki różnych okresów prowadzona jest zarówno w postaci wykładów, jak i ćwiczeń, podobnie przedmioty przynależące do muzykologii systematycznej (antropologia, estetyka, etnomuzykologia). Inne, jak harmonia, kontrapunkt czy historia notacji muzycznej prowadzone są w formie ćwiczeń, choć jasnym jest, że tego typu ćwiczenia łączone są zazwyczaj z elementami wykładu. Prowadzone są także zajęcia seminaryjne i konwersatoria. W pracy dydaktycznej wykładowcy uwzględniają wykorzystujące współczesne technologie informatyczne najnowsze możliwości prezentacji materiałów audiowizualnych i tekstowych (np. prezentacje multimedialne w programie Power Point). Studenci mają również do dyspozycji laboratorium komputerowe i specjalne zajęcia poświęcone technologiom informatycznym, związanym zwłaszcza z analizą muzyczną, edytorstwem muzycznym oraz z notacją muzyczną. Metody kształcenia na odległość stosowane są wyłącznie na części zajęć z historii filozofii, choć nie wyklucza się w przyszłości korzystania z tej techniki zdobywania wiedzy także na zajęciach kierunkowych.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów

Sylabusy dostępne są za pośrednictwem strony internetowej IM UW w zakładce „Informator o studiach”. Sylabusy zawierają zwięzłą i rzetelną informację (kilka zdań bądź punkty) o osobie prowadzącej, formie zajęć, liczbie godzin tygodniowo, semestrze (semestrach), tematyce i treści zajęć oraz zamierzonych efektach kształcenia.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk

Praktyki odbywają się zgodnie ze standardami. Instytut Muzykologii UW daje możliwość realizacji praktyk zawodowych w różny sposób. Oprócz tradycyjnej formy zorganizowanej i przygotowanej przez Uniwersytet, możliwa jest ich forma indywidualna (inicjatywa zorganizowania leży po stronie studenta, przy akceptacji Pełnomocnika ze strony jednostek organizacyjnych Uniwersytetu), zatrudnienie (na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej na stanowisku zgodnym z kierunkiem studiów, na okres co najmniej jednego miesiąca), własna działalność gospodarcza, działalność na rzecz Uniwersytetu (działalność w kołach naukowych, prace naukowo-badawcze, projekty uniwersyteckie, organizacja imprez

itp.). Za nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk odpowiada Pełnomocnik Dyrektora Instytutu Muzykologii ds. praktyk. Zróżnicowanie form organizacji i odbywania praktyk należy wysoko ocenić szczególnie w kontekście nowej oferty programowej i szerokiego rynku pracy w Warszawie i jej okolicach.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów)

Organizacja studiów uwzględnia możliwości, potrzeby i wygodę studentów. Zajęcia są dobrze rozłożone zarówno w poszczególnych semestrach, jak w dniach i czy tygodniach. Obsada zajęć dokonuje się w zgodzie z kompetencjami prowadzących, potwierdzonymi ich dorobkiem naukowym. Sesje egzaminacyjne są właściwie zaplanowane, co pozostawia czas odpowiednie rozłożenie zobowiązań studentów.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych

Hospitowane zajęcia prowadzone były na wysokim poziomie, z użyciem właściwych metod dydaktycznych i przy udziale studentów, tam gdzie tego wymagał charakter dydaktyki.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych

Studia muzykologiczne na UW prowadzone są na wysokim poziomie i zgodnie ze standardami. Jednocześnie mają one swą specyfikę: nakierowanie na problematykę etnomuzykologiczną (kultury wschodnie) oraz problematykę muzyki popularnej, przy pełnej realizacji zagadnień z zakresu klasycznej muzykologii historycznej i systematycznej. Organizacja procesu dydaktycznego, praktyki, metody dydaktyczne i system opieki dydaktycznej nie budzą zastrzeżeń. Prace licencjackie i magisterskie reprezentują wysoki poziom, podobnie jak i prowadzone zajęcia dydaktyczne. Zwrócić należy uwagę na większą staranność w przygotowywaniu recenzji prac licencjackich i magisterskich.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości

- a. struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości: System zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje zgodnie z wytycznymi przyjętymi w Uchwale nr 240 Senatu UW oraz z rozporządzeniami wydziałowymi. Na Wydziale Historycznym pracuje Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia, który zbiera i analizuje dane dotyczące jakości kształcenia.

- b. okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów: Rada Naukowa Instytutu Muzykologii zatwierdza i nadzoruje plany, weryfikuje je na bieżąco i modyfikuje zależnie od aktualnych potrzeb studentów.
- c. oceniania studentów: weryfikacja wiedzy oraz ocena wyników kształcenia następuje według zasad zawartych w regulaminie studiów i zgodnie z zatwierdzoną skalą ocen: warunki zaliczenia i zakres materiału prowadzący przedstawia uczestnikom zajęć na początku semestru
- d. zapewnienia jakości kadry dydaktycznej: W UW działa ogólnouniwersytecki program zapewnienia jakości kształcenia, a ocenie podlegają wszystkie zajęcia w chwili ich kończenia. Jego elementem jest ankieta ewaluacyjna, która jest przeprowadzana przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia w systemie USOS. Dodatkowo w Instytucie Muzykologii przeprowadzana jest wewnętrzna ankieta ewaluacyjna. Ma ona charakter papierowy i składa się z 11 pytań, ze skalą ocen od 1-5. Ta dodatkowa forma ankietyzacji bardziej uwzględnia potrzeby i oczekiwania Władz Instytutu. Wg opinii studentów nie wszystkie zajęcia podlegają ankietyzacji. Wyniki ankiet są analizowane; są one też podstawą do oceny pracowników. Zajęcia młodszych pracowników są hospitowane; wyniki hospitacji omawia się z zainteresowanymi. Wszyscy pracownicy poddawani są też co cztery lata ogólnouczelnianej ocenie okresowej.
- e. form wsparcia studentów: pracownicy odbywają konsultacje, są też dostępni poprzez kontakt mailowy, dobrze funkcjonują opiekunowie poszczególnych lat, natomiast nie prowadzi się ankietyzacji pracy administracji przez studentów,
- f. stosowanego systemu informacyjnego: informacje o poziomie zadowolenia studentów oraz wynikach kształcenia są na bieżąco analizowane na zebraniach pracowników, przekazywane są też wszystkie pozyskiwane informacje na temat możliwości wyjazdów zagranicznych i zdobycia pracy w zawodzie w kraju i zagranicą,
- g. publikowania informacji: aktualne informacje na temat oferty kształcenia, posiadanych uprawnień i stosowanych procedur toku studiów oraz planowanych efektów kształcenia zamieszczane są na stronie internetowej Uniwersytetu Warszawskiego i stronach Instytutu Muzykologii.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni

Studenci podczas spotkania potwierdzili, że wypełniali ankietę ewaluacyjną. Na spotkaniu, studenci zwrócili uwagę na fakt, że studenckiej ocenie podlegała tylko część dydaktyków prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. Studenci uważają, że zagwarantowanie studentom możliwości pełnej, anonimowej oceny działalności dydaktycznej wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia, zapewni rzeczywiste i porównywalne wyniki przeprowadzonego procesu ankietyzacji. Należy opracowane wyniki odpowiadać będą realnej ocenie wyrażonej przez studentów. Zastrzeżenia studentów budzi również sama procedura przeprowadzania ankietyzacji. Studenci, oceniając danego prowadzącego, wypełniają ankiety rozdawane i zbierane przez ocenianego dydaktyka. Studenci postulują o zapewnienie pełnej anonimowości przy wypełnianiu kwestionariuszy oceny. Studenci uważają, że wyniki ankiet powinny być udostępniane zainteresowanym studentom w celu sprawdzenia, którzy wykładowcy są najlepiej ocenianymi dydaktykami. Ze względu na dużą liczbę przedmiotów obieralnych ułatwiłoby to studentom wybór tych prowadzących zajęcia, którzy faktycznie uzyskują najwyższe oceny.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni

Podczas spotkania pracownicy krytycznie wypowiadali się na temat ankiet ogólnouniwersyteckich, zwracając uwagę na ich ogólnikowość. Pomiedzy różnymi słabościami systemu okresowej kontroli jakości kształcenia znalazły się: 1) subiektywizm ocen studenckich spowodowany czasami stosunkiem emocjonalnym studenta do prowadzącego zajęcia, 2) czas przeprowadzania ankiety zbyt odległy od momentu zakończenia zajęć, 3) przeprowadzanie ankiety pośród wszystkich studentów, także tych, których frekwencja na zajęciach nie była wystarczająca. Podkreślili natomiast, że wyniki ankiet prowadzonych przez Instytut Muzykologii są na bieżąco analizowane.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier

Uniwersytet Warszawski prowadzi Biuro Zawodowej Promocji Absolwentów, zawiera umowy o praktyki i staże pracy dla studentów i absolwentów, prowadzi warsztaty, seminaria oraz Uniwersyteckie Spotkania z Rynkiem Pracy (targi pracy).

W Uniwersytecie Warszawskim działa wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, zakotwiczony w uchwale Senatu. System ten też został wdrożony w Instytucie Muzykologii i działa prawidłowo; zdaniem studentów należałoby jednak

usprawnić ankietę wewnątrzinstytutową, zaś zdaniem pracowników ogólnouniwersytecką. -

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	35	31	3	1	0
Doktor habilitowany	74	57	14	2	1
Doktor	138	80	57	0	1
Pozostali	25	6	19	0	0
Razem	272	174	93	3	2

Wnioski: W ramach ocenianego Wydziału Historycznego zatrudnionych jest 272 nauczycieli akademickich (267 w podstawowym miejscu pracy), w tym 35 osób z tytułem naukowym profesora (ok. 12,8%), 74 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (ok. 27%), 138 ze stopniem naukowym doktora (ok. 51%) oraz 25 z tytułem magistra (ok. 0,09%).

Tabela nr 4. Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005/6	8 (0)	1 (1)	1 (0)
2006/7	7 (2)	7 (0)	3 (0)
2007/8	7 (0)	4 (0)	0 (0)
2008/9	10 (3)	5 (0)	2 (0)
2009/10	6 (1)	4 (0)	0 (0)
Razem)	38 (6)	21 (1)	6 (0)

Wnioski: Spośród 272 pracowników naukowych jednostki w ciągu minionych 5 lat awans naukowy uzyskało 65 osób (ok. 23,8%), w tym 7 osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Widoczny jest regularny rozwój kadry naukowej zwłaszcza w odniesieniu do liczby uzyskanych stopni naukowych doktora.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

pod względem formalno-prawnym:

- a) Wszystkie osoby w liczbie 17, w tym 5 samodzielnych pracowników i 12 doktorów, zgłoszone do minimum kadrowego, spełniają wymagania określone w przepisach § 8 ust. 1 - 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.), tj. zostały zatrudnione na podstawie mianowania lub umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy i podstawowym miejscu pracy oraz nie krócej niż od początku roku akademickiego, a także prowadzą na kierunku zajęcia w wymiarze przewyższającym określone przepisami minimum godzin. Ponadto wszystkie osoby złożyły stosowne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, które umożliwiły stwierdzenie, iż spełnione zostały warunki art. 9 ust. 4 ustawy.
- b) **pod względem merytorycznym:** Wszyscy nauczyciele akademicy wchodzący w skład minimum kadrowego posiadają wykształcenie muzykologiczne i prowadzą badania naukowe w zakresie różnych dziedzin i specjalności szeroko pojętej muzykologii, z uwzględnieniem jej wszystkich podstawowych zakresów tematycznych.
- c) **wniosek:** Warunek posiadania minimum kadrowego został spełniony z naddatkiem pod względem formalnym i merytorycznym.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania §11 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia i wynosi 1:11,7.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Kadrę naukowo-dydaktyczną wizytowanego kierunku studiów tworzy 17 nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego (w tym 5 pracowników samodzielnych) oraz 3 pozostałych nauczycieli akademickich (w tym 1 pracownik samodzielny). Sytuacja taka umożliwia przydział poszczególnym wykładowcom realizowanych w ramach programu studiów przedmiotów zgodnie z ich wykształceniem, zainteresowaniami naukowymi oraz zakresem prowadzonych badań i będących ich wynikiem publikacji.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Podczas spotkania zespołu wizytującego z nauczycielami akademickimi Instytutu Muzykologii UW, w sposób rzeczowy, w atmosferze życzliwości i troski o ciągłe podnoszenie poziomu i atrakcyjności kształcenia, poruszono kilka istotnych problemów dotyczących ogólnych problemów studiów muzykologicznych, jak i konkretnych postulatów związanych z wizytowaną jednostką. W odniesieniu do tych pierwszych wskazywano przede wszystkim na konieczność starań całego środowiska muzykologicznego w Polsce o podwyższenie tzw. współczynnika kosztochłonności studiów, uwzględniającego w pełni specyfikę studiów muzykologicznych, co umożliwiło by niewątpliwie uzyskanie większych nakładów na dydaktykę. Z problemów dotyczących wizytowanego ośrodka zwracano uwagę na konieczność zmiany profilu studiów muzykologicznych uwzględniającego coraz większe zainteresowania studentów kulturą popularną, a także na zbytne obciążenia pracowników wynikające z obsługi USOS-a (m.in. w związku z indeksem elektronicznym). Na prośbę członków komisji wizytującej wyjaśniano również obowiązujące w jednostce zasady rekrutacji na poszczególne poziomy studiów, kwestie opieki nad studentami oraz dostępność sylabusów.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich

Na podstawie analizy teczek osobowych nauczycieli akademickich stwierdzono, iż wszystkie tečky osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. W teczkach sprawdzono dokumenty wymagane przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika. W teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie, zaś wskazani do minimum kadrowego nauczyciele akademicy odbyli szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. **W większości analizowanych teczek stwierdzono brak dyplomów o uzyskaniu stopni bądź tytułów naukowych. Zamiast wspomnianych dokumentów w teczkach znajdują**

się jedynie stosowne zaświadczenia wystawione przez Uniwersytet Warszawski lub Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów Naukowych.

Ponadto stwierdzono, iż w teczkach osób stanowiących minimum kadrowe dla ocenianego kierunku, do aktów mianowania oraz umów o pracę sporządzonych przed dniem wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym **nie zostały przygotowane stosowne aneksy, na mocy których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia tej ustawy, zgodnie z art. 264 ust. 8. Brak w nich bowiem informacji o podstawowym miejscu pracy – Uniwersytecie Warszawskim. W aktualnie zawieranych umowach o pracę oraz aktach mianowania taka informacja jest już zamieszczana.**

Poza tym w Dziale Spraw Pracowniczych przechowywane są aktualne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego sporządzone wg wzoru załączonego do uchwały nr 828/2008 Prezydium PKA z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie kryteriów oceny spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego, które zostały przedstawione podczas wizytacji.

Kadra prowadząca muzykologię na Wydziale Historycznym UW ma bardzo wysokie kwalifikacje zawodowe z zakresu ocenianego kierunku. Warunek posiadania minimum kadrowego został całkowicie spełniony. Zajęcia prowadzone są przez specjalistów z danych dziedzin, rozwój kadry przebiega prawidłowo. Dokumentacja osobowa nauczycieli akademickich prowadzona jest poprawnie i zawiera jedynie drobne uchybienia, które należy poprawić.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa

1. Ocena działalności naukowej

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich zatrudnionych w Instytucie Muzykologii UW uznać należy za znaczący, zarówno ilościowo, jak i pod względem wartości merytorycznej. W latach 2006-2010 pracownicy Instytutu Muzykologii opublikowali łącznie 273 pozycje (w tym 52 artykułów popularno-naukowych oraz 5 prac translatorskich). Jest to dorobek wartościowy i różnorodny, reprezentujący wszystkie najważniejsze nurty współczesnej muzykologii, publikowany zarówno w języku polskim (w większości), jak i w językach obcych (najczęściej w języku angielskim, także w niemieckim, francuskim i włoskim). Na uwagę zasługują także badania interdyscyplinarne, nawiązujące do innych dyscyplin humanistycznych (literaturoznawstwo, filozofia, kulturoznawstwo), społecznych (np.

psychologia czy kogniistyka) i przyrodniczych (np. psychoakustyka). Na szczególne wyróżnienie zasługują czasopisma i serie wydawnicze redagowane i publikowane przez pracowników Instytutu („Musicology Today” oraz „Przegląd Muzykologiczny”), jak również przygotowywane przez nich edycje krytyczne (na czele z edycją listów Chopina a także tomy studiów poświęcone twórczości F. Chopina, W. Lutosławskiego, S. Moniuszki czy K. Szymanowskiego), oraz redakcje prac zbiorowych wydawanych we współpracy z różnorodnymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi (np. Berlin czy Lima). W zakresie aktywności w pozyskiwaniu grantów w ostatnim okresie obserwujemy nieznaczny regres. W okresie sprawozdawczym pracownicy zakończyli cztery projekty badawcze – granty (3 w 2007 r. i po 1 w roku 2008 i 2009), ponadto jeden z pracowników zakończył roczny staż naukowy w Rzymie w ramach prestiżowego grantu KOLUMB Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (2007-2008), uzupełniony grantem wspomagającym tejże fundacji (2009-2010). Szczegółowy wykaz tematów zakończonych grantów zamieszczono w *Raporcie samooceny* (s. 31). Aktualnie w Instytucie Muzykologii UW kontynuowane są badania w ramach dwóch grantów: *Korespondencja Fryderyka Chopina – wydanie źródłowo-krytyczne, tom II* i *Ceramiczne instrumenty muzyczne kultury Nasca (Peru). Próba rekonstrukcji procesów projektowania zastosowanych przez wytwórców na podstawie właściwości dźwiękowych*. Odzwierciedleniem aktywności naukowej pracowników Instytutu Muzykologii UW jest także ich liczny udział w konferencjach naukowych, krajowych i zagranicznych (najczęściej czynny, z wygłoszonym referatem). Na podkreślenie zasługują międzynarodowe i ogólnopolskie konferencje naukowe organizowane bądź współorganizowane przez Katedrę. W okresie sprawozdawczym zorganizowano 4 konferencje z udziałem gości zagranicznych oraz 4 krajowe. Działalność naukową oraz dorobek wydawniczy wizytowanej jednostki ocenić należy wysoko, są one zauważalne i powszechnie cenione w środowisku muzykologicznym w Polsce i za granicą.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych

W ramach kierunku Muzykologia działają trzy koła naukowe: Koło Naukowe Historii Muzyki, Koło Naukowe Psychologii Muzyki i Koło Naukowe Etnomuzykologii UW, które dzięki pomocy władz Instytutu mają zapewnione możliwości rozwoju. W związku z faktem, iż studenci mogą korzystać z sal po zajęciach dydaktycznych, przedstawiciele kół naukowych nie wyrażają potrzeby posiadania własnych, wydzielonych siedzib. Dodatkowo studenci wizytowanego kierunku mogą rozwijać swoje umiejętności w ramach grupy warsztatowej „Gamelan”. Działalność grupy ma na celu umożliwienie studentom Instytutu Muzykologii

praktyczne zapoznanie się z muzyczną kulturą Jawy, animację akademickiej działalności artystycznej oraz promocję kultury indonezyjskiej w Polsce. Koła naukowe pozyskują środki finansowe, zarówno pochodzące ze źródeł ogólnouczelnianych – Rada Konsultacyjna ds. Kół Naukowych oraz Zarząd Samorządu Studentów UW, jak i instytutowych. Dodatkowo część projektów realizowanych było przy wsparciu finansowym instytucji non-profit. W ramach swojej działalności koła naukowe organizują wyjazdy naukowe, badania, analizy naukowe oraz cykliczne sesje naukowe. W ramach wyjazdów naukowych, członkowie Koła Naukowego Historii Muzyki prowadzili badania w sekcjach naukowych, poświęcone analizie nurtów muzycznych w różnych okresach historycznych. Pozyskane źródła naukowe stanowiły podstawę do przygotowania referatów wygłoszonych przez studentów na sesjach naukowych. Natomiast przedstawiciele Koła Naukowego Psychologii Muzyki zrealizowali projekt „Czas błysku. Jak wykonywane jest tempo rubato?” Projekt został przeprowadzony w oparciu o dokonane przez studentów analizy porównawcze nagrań muzyki Fryderyka Chopina. Studenci uczestniczą również w ogólnopolskich konferencjach naukowych z zakresu nauk muzykologicznych. Studenci podczas konferencji przedstawiają referaty naukowe, które następnie zamieszczane są w materiałach pokonferencyjnych. Należy zwrócić uwagę, że w projektach naukowych realizowanych przez koła naukowe biorą udział nie tylko studenci kierunku muzykologia, ale również studenci innych kierunków prowadzonych na UW.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej

Opisana wyżej i wysoko oceniona aktywność naukowa, wydawnicza i organizacyjna pracowników Instytutu Muzykologii UW owocuje także współpracą międzynarodową, która realizowana jest na różnych poziomach. Do najważniejszych należą: bezpośrednia współpraca naukowa z zagranicznymi muzykologicznymi ośrodkami uniwersyteckimi (m.in. Bolonia, Bratysława, Cardiff, Dijon, Drezno, Halle, Kopenhaga, Lipsk, Moguncja, Praga, Tampere); czynny udział (z wygłoszonym referatem) w międzynarodowych konferencjach naukowych (m.in. Czechy, Finlandia, Francja, Niemcy, Peru, Wielka Brytania, Włochy); publikacje obcojęzyczne w recenzowanych periodykach zagranicznych (w tym 19 z listy ERICH); członkostwo pracowników w międzynarodowych stowarzyszeniach naukowych; redagowanie anglojęzycznego periodyku recenzowanego „Musicology Today” – opublikowana dotąd 7 tomów (w tym 4 w okresie sprawozdawczym 2007-2010); wymiana wykładowców w ramach programu *Erasmus* (m.in. z Cardiff University, Johannes Gutenberg-Universität Mainz, University of Tampere, Université de Bourgogne w Dijon oraz

Uniwersytetem Komenskeho w Bratysławie i Uniwersytetem Karola w Pradze); aktywna wymiana studentów w ramach programu *Erasmus* (m.in. Cardiff, Drezno, Halle, Lipsk, Praga). Generalnie można stwierdzić, iż dzięki owocnej współpracy zagranicznej uniwersytecki ośrodek warszawskiej muzykologii (a także jego naukowe osiągnięcia) znany jest nie tylko w kraju, ale również w wielu zagranicznych gremiach naukowych, przez co dobrze spełnia także reprezentacyjną misję nauki polskiej za granicą.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi

Instytut Muzykologii UW prowadzi szeroko zakrojone badania naukowe na wysokim poziomie merytorycznym. Pracownicy mają poważny dorobek badawczy. Prowadzona jest wymiana międzynarodowa i indywidualne zaangażowanie w międzynarodowe projekty naukowe. Instytut jest organizatorem krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej

Baza dydaktyczna wizytowanej jednostki mieści się w zabytkowym Pałacu Tyszkiewiczów-Potockich. Budynek podzielony został pomiędzy kilka jednostek w sposób mechaniczny, co powoduje, że gabinety i sale wykładowe Instytutu Muzykologii, choć częściowo mieszczą się na jednym piętrze, w rzeczywistości dostępne są z dwóch końców budynku, gdyż pośrodku znajduje się klatka schodowa biegnąca przez wszystkie kondygnacje i tym samym uniemożliwiająca komunikację jednym korytarzem w ramach całego gmachu. Sale dydaktyczne w liczbie czterech są zbyt małe do zajęć wspólnych (nadają się jedynie do prowadzenia ćwiczeń w małych grupach), a przede wszystkim odczuwalny jest brak przynajmniej jednej sali o większej powierzchni. Pomieszczenie piwniczne, w którym przechowywany jest bardzo cenny Gamelan Jawajski (i gdzie prowadzone są zajęcia praktyczne z gry na tym zespole instrumentów), nie posiada własnego okna i wymiana powietrza następuje wyłącznie poprzez sztuczny system klimatyzacji. Ponadto sala znajduje się poniżej poziomu Krakowskiego Przedmieścia, co powoduje zagrożenie zalaniem w przypadku intensywnych opadów (fakt taki miał już miejsce). Zupełnie nie spełnia ona wymogów sali dydaktycznej, a dodatkowo sprawia zagrożenie dla cennego zespołu instrumentów. W budynku nie ma możliwości postawienia ławek dla studentów oczekujących na zajęcia, nie mówiąc o niemożności wygospodarowania dla nich osobnej sali ze stolikami. Gmach całkowicie nie jest przystosowany dla studentów niepełnosprawnych. Nie ma możliwości zamontowania windy, a klatki schodowe są ciasne i strome.

Natomiast Instytut wyposażony jest w wysokiej klasy sprzęt niezbędny w dydaktyce muzykologicznej (rzutniki multimedialne, odtwarzacze DVD i CD oraz instrumenty – fortepiany i pianina). Cały Instytut ma również dostęp do Internetu kablowego lub bezprzewodowego. Integralną część Instytutu Muzykologii UW tworzy także Biblioteka Instytutu Muzykologii (kierowana przez mgr Iwonę Januszkiewicz-Rębowską) wraz z działającą w jej ramach fonoteką (opiekun: mgr Agnieszka Gołębiowska). Zbiory biblioteki posiadają prawie 16 000 jednostek inwentarzowych – tytułów z zakresu szeroko rozumianej tematyki muzykologicznej. Zbiór zawiera również najważniejsze polskie i zagraniczne czasopisma muzykologiczne (ok. 10 000 egzemplarzy) oraz ponad 16 000 druków muzycznych (głównie nut). Biblioteka dysponuje ponadto przekazaną w depozyt przez Gabinet Zbiorów Muzycznych BUW częścią kolekcji przedwojennego wrocławskiego Instytutu Muzyki Kościelnej (udostępniane są jedynie na miejscu). Oprócz tego częścią biblioteki jest bogata fonoteka, gromadząca nagrania muzyki klasycznej i ludowej (w sumie ponad 2 000 płyt CD i DVD oraz ok. 5 000 płyt analogowych). Bogatą kolekcję nagrań uzupełnia baza Naxos (z dorocznie wykupowanym dostępem, osiągalna na wszystkich komputerach w Instytucie). W Czytelni Instytutu znajduje się 12 miejsc dla czytelników i 3 stanowiska odsłuchowe, a także 3 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, katalogów i baz danych (m.in. bogatej oferty elektronicznych czasopism i baz danych subskrybowanych przez Uniwersytet, w ostatnim okresie nawiązano współpracę z DIPLODOK – bazą dysertacji tworzoną przez Uniwersytet w Brnie). Warto także podkreślić, iż od 1 X 2010 r. katalog nagrań prowadzony jest już tylko online. W uzupełnieniu należy dodać, że część materiałów dydaktycznych (podręczniki, nuty, nagrania) gromadzona jest również w pracowniach naukowych poszczególnych Zakładów, które – pomimo niezbyt dużej powierzchni – wyposażone są również w stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i sprzęt audio. Generalnie można stwierdzić, iż zgromadzone przez lata zasoby biblioteczne Instytutu Muzykologii UW stanowią wystarczającą i odpowiednią bazę do potrzeb naukowych oraz dydaktycznych ocenianego kierunku.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych

Baza socjalna Katedry Muzykologii znajduje się na głównym kampusie UW, dzięki czemu część spraw dotyczących pobytu studentów na uczelni jak punkt gastronomiczny, ławki i krzeselka, automaty z napojami kluby studenckie, akademiki jest zabezpieczona przez kampus. Natomiast ciasnota w siedzibie Katedry Muzykologii powoduje, że na korytarzach właściwie nie można postawić ławek, nie mówiąc o stolikach, czy automatach z napojami.

Budynek Katedry nie jest przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak w nich wind, podjazdów oraz specjalnych poręczy. Według opinii studentów liczba sal dydaktycznych jest niewystarczająca. Studenci uważają, że pomieszczenia przeznaczone na sale dydaktyczne nie zapewniają studentom komfortowych warunków studiowania (sale są małe, brak odpowiedniego oświetlenia). Studenci zwracają również uwagę na brak odpowiedniej wentylacji pomieszczeń dydaktycznych (nie ma możliwości otwierania okien). Studenci zgodnie stwierdzili, że mimo wyposażenia wszystkich sal dydaktycznych w rzutniki multimedialne i sprzęt audio – video, sprzęt ten nie jest wykorzystywany do prowadzenia zajęć. Studenci uważają, że atutem Instytutu jest jego położenie, co zapewnia dobrą komunikację z całym miastem.

Baza lokalowa Instytutu Muzykologii jest niewystarczająca. Przydzielone pomieszczenia nie posiadają wspólnej komunikacji, co utrudnia pracę, sale dydaktyczne są zbyt małe, pomieszczenie piwniczne, gdzie przechowywany jest gamelan indonezyjski nie spełnia przepisów BHP. Budynek jest całkowicie nieprzystosowany do przyjęcia studentów niepełnosprawnych.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni

Na Wydziale Historycznym działa Samorząd Studencki. Samorząd funkcjonuje w oparciu o *Regulamin Samorządu Studentów Uniwersytetu Warszawskiego* zgodny z ustawą i statutem Uczelni, co potwierdza uchwała Senatu Uczelni, podjęta na podstawie art. 202 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Postanowienia Regulaminu są skonstruowane poprawnie i w sposób jasny określają wybór, funkcjonowanie oraz kompetencje poszczególnych organów samorządu studenckiego. Działalność samorządu studenckiego w wizytowanej jednostce ogranicza się jedynie do reprezentacji studentów w organach kolegialnych. Udział przedstawicieli studentów i doktorantów w Radzie Wydziału nie spełnia ustawowego minimum, przewidzianego w art. 67 ust. 4 ustawy. Przedstawiciele studentów zapraszani są na posiedzenia Rady Naukowej Instytutu. Studenci stanowią ponad połowę składu orzekającego komisji stypendialnej podstawowej jednostki organizacyjnej co jest zgodne z art. 177 pkt. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podczas wizytacji nie została przedstawiona opinia Samorządu w sprawie planu studiów na kierunku muzykologia. Podczas spotkania, przedstawicielka samorządu studentów poruszyła kwestie bierności oraz braku zaangażowania studentów wizytowanego kierunku w działalność studencką. Mimo

przeprowadzania spotkań ze studentami, samorząd spotyka się z brakiem zainteresowania ze strony studentów.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki

W wizytowanej jednostce system przyznawania świadczeń pomocy materialnej funkcjonuje w sposób prawidłowy. Decyzje w indywidualnych sprawach studenckich konstruowane są zgodnie z przepisami postępowania administracyjnego. Wypłata świadczeń odbywa się bez zbędnych opóźnień. Akty wewnętrzne dotyczące pomocy materialnej wywieszone są w określonych miejscach oraz dostępne są na stronie internetowej instytutu i wydziału.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym

W spotkaniu uczestniczyli studenci studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia kierunku muzykologia (łącznie ok. 10 osób). Są oni zadowoleni z wyboru Uczelni oraz studiowanego kierunku, co wynika głównie ze znakomitej renomy Uniwersytetu oraz wysoko wykwalifikowanej kadry dydaktycznej. Większość studentów studiów pierwszego stopnia zamierza kontynuować naukę na studiach drugiego stopnia w Instytucie Muzykologii UW. W opinii studentów, plan studiów przygotowany dla kierunku muzykologia przewiduje za małą liczbę godzin ćwiczeń. Studenci sugerują zwiększenie liczby zajęć z praktycznej nauki gry na instrumencie. Według studentów, absolwent kierunku muzykologia powinien nie tylko uzyskać wszechstronną wiedzę z zakresu nauk muzykologicznych, ale również powinien posiadać umiejętności gry na określonym instrumencie. Studenci uważają również, że zakres materiału realizowany na ćwiczeniach nie pokrywa się z wykładami. Podczas spotkania poruszona została kwestia zawodowych praktyk studenckich. Studenci pozytywnie oceniają przygotowany program praktyk. Studenci postulują natomiast, aby na stronie internetowej zamieszczana była informacja o pracowniku odpowiedzialnym za zaliczenie praktyk, z podaniem terminów wyznaczonych dyżurów, w ramach których studenci mogą uzyskać kompleksowe informacje dotyczące zasad odbywania i zaliczania praktyk. Należy zauważyć, iż studenci bardzo dobrze wypowiadali się na temat funkcjonowania sekretariatu Instytutu, dziekanatu oraz administracji Uniwersytetu. Studenci pozytywnie ocenili również dostęp do informacji związanych z tokiem studiów. Studenci często korzystają również ze strony internetowej Instytutu, na której zamieszczone są godziny konsultacji pracowników naukowo – dydaktycznych, jak również z biblioteki cyfrowej (szeroka baza danych online) dostępnej na stronie internetowej biblioteki Instytutu. Na spotkaniu poruszona została również kwestia zachodzącej różnicy pomiędzy planem studiów przygotowanym dla

studentów studiów stacjonarnych a niestacjonarnych. Studenci studiów stacjonarnych uważają, że oferta dydaktyczna skierowana dla studentów niestacjonarnych w większym stopniu nakierowana jest na pozyskanie przez studentów przydatnych rynkowo umiejętności. W odczuciu studentów studiów stacjonarnych praktyka realizowana przez Instytut wynika z chęci pozyskania jak największej liczby studentów niestacjonarnych, a co za tym idzie zwiększenia dochodów Instytutu. Studenci uważają, że Instytut powinien zapewnić wszystkim studentom wizytowanego kierunku jednakowy poziom kształcenia, tak aby absolwenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych mieli równe szanse na rynku pracy.

Na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego działa Samorząd Studencki i koła naukowe. Organizacje te wspierane są przez władze uczelni. Studenci muzykologii uczestniczą w życiu studenckim, są też zadowoleni z jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych i z panujących relacji z wykładowcami.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest przez Dziekanat Wydziału Historycznego oraz sekretariaty poszczególnych instytutów. Analizie dokumentacji poddano w szczególności: album studentów, księga dyplomów, protokoły egzaminu dyplomowego teczek osobowe studentów, indeksy oraz karty i protokoły egzaminacyjne.

Album studenta – jest prowadzony w Uczelni centralnie w formie elektronicznej i zawiera wszystkie wpisy zgodnie z wymaganiami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Księga dyplomów – podobnie jak album studenta prowadzona jest jedna księga dyplomów dla wszystkich absolwentów Uczelni. Do księgi dokonuje się wpisów zgodnie z wymaganiami § 11 ust. cytowanego rozporządzenia. W trakcie wizytacji ustalono, iż od bieżącego roku numer dyplomu stanowi liczbę porządkową.

Przebieg studiów jest dokumentowany w protokołach zaliczenia przedmiotu, kartach okresowych osiągnięć studenta oraz indeksach, w których stwierdzono następujące uchybienia:

- w protokołach zaliczenia przedmiotu

**** brak wpisanych numerów albumów (np. w protokole z zaliczenia przedmiotu „Muzykologia” lub „J. Łaciński”), brak daty przeprowadzenia egzaminu (np. w protokole z zaliczenia przedmiotu „Historia muzyki polskiej XX wieku”) stanowią o nie spełnieniu wymagań § 10 ust. 1 rozporządzenia, a także***

** stosowanie ocen niezgodnych z § 24 regulaminu studiów (np. w protokole z zaliczenia przedmiotu „Historia muzyki polskiej XX wieku” oceny 5-, 4- czy przedmiotu „Podstawy teorii muzyki” ocena 3-),*

- wskazane jest uzupełnienie w indeksach i kartach okresowych osiągnięć studenta wpisów dotyczących punktacji ECTS,

- ponadto zaleca się dostosowanie nazwy tj. „karta egzaminacyjna” do terminologii obowiązującej w rozporządzeniu.

W trakcie wizytacji analizie poddano losowo wybrane teczki studentów, tj: nowo przyjętych, powtarzających rok, przebywających na urlopie, skreślonych z listy studentów, absolwentów, osób przeniesionych z innej uczelni. W aktach osobowych studentów znajdują się dokumenty wymagane od kandydatów na studia, dokumenty postępowania kwalifikacyjnego stanowiące podstawę do podjęcia decyzji o przyjęciu na studia, dokumenty związane z procesem immatrykulacji, przebiegu studiów i jego zakończenia.

W dokumentacji stwierdzono następujące uchybienia:

- brak formalnej decyzji w teczkach studentów urlopowanych – udzielenie urlopu odbywa się poprzez umieszczenie wyrazu „zgoda” na przedmiotowym podaniu studenta.,

- incydentalny brak podpisanego aktu ślubowania,

Dyplomy i suplementy są sporządzane i wydawane absolwentom w terminie określonym w § 12 cyt. rozporządzenia tj. w terminie 30 dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego. Sugeruje się stosowanie w ww. dokumentach formy mianownika w odniesieniu do wpisywanego wyniku studiów i uzyskanego tytułu zawodowego.

Dokumentacja zasadniczo prowadzona jest zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie określenia dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Decyzje wydawane w indywidualnych sprawach studenckich spełniają wymagania określone w Art. 207 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. W zakresie wykazanych uchybień podjąć należy działania naprawcze.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			

Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	X				
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe		X			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna				X	
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			X		

Prowadzona w Instytucie Muzykologii UW dydaktyka i badania naukowe są na wysokim poziomie. Od ostatniej wizytacji wzbogacono ofertę dla studentów o przedmioty dotyczące jazzu, muzyki popularnej i filmowej. W zakresie badań naukowych na uznanie zasługuje edycja listów Chopina, natomiast spadła nieco liczba grantów. Zmianie nie uległy warunki lokalowe Instytutu, co stanowi poważną przeszkodę w dalszym rozwoju kierunku, przede wszystkim w zakresie nauczania (ciasne sale uniemożliwiają przyjęcie większej liczby studentów).

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

prof. dr hab. Wojciech Bałus